

opffiges. Der er altsaa ingen Umulighed for, at denne Besparelse kan indtræde, men jeg troer, at det hverken er billigt mod den Mand, som har paataget sig Hvervet og har udført det til Tilfredshed, eller hensigtsmæssigt overfor Staten. Vi have nu en Bestyrer, som er bekendt med Fabricationen, og som har udført sit Hverv godt. Ansætte vi nu istedetfor ham en tjenstgjørende Artilleriofficer, saa maae vi tage ham fra andre Forretninger; men, hvad der er mere betænkeligt, dersom vi sætte Armeen paa Krigsfod, maae vi tage ham bort fra Frederiksværk og overlade Fabriken til sin Skjæbne, fordi denne Officer da maa anvendes i Felten. Derfor er det Arrangement særdeles forbeelagtigt for Staten, at den har en affædiget Officer, som foruden sin Pension oppebærer dette Honorar, og jeg maa tilstaae, at jeg kan ikke see, at dette Honorar er overdrevent rigeligt. Det er en ansvarssfuld Post, hvortil der udfordres megen Paalidelighed og en Deel technisk Ogtighed og man har desuden af denne Embedsmand fordret, at han skulde stille Caution; han er altsaa tillige Oppebørselsmand. Af alle disse Grunde kan jeg paa ingen Maade tiltræde, at dette Forhold saaledes pludselig forandres, ved at man formindsker den Løn, som Krigsministeriet i sin Tid, og det med velberaad Hu, tilstod ham. Et andet Punkt, hvorpaa Endringsforslaget gaaer ud, er, at den foreslaaede Formindselse af 400 Rbd. ikke skulde finde Sted. Det er begrundet paa en længere Praxis, at Krudtet prøves af en Commission. At Krudtet prøves godt, er overmaade vigtigt; den hele Skjæbning beroer jo paa, at Krudtet er eensformigt, er ikke blot altid godt, ikke blot, som man siger, stærkt, thi derpaa kommer det ikke alene an, men at det er det ene Aar som det andet, thi ellers kommer den hele Skjæbning i Ulae. Det er derfor ingenlunde en uvigtig Bestilling at prøve Krudtet. Det er den eneste Maade, hvorpaa Artilleriet kommer i direct Forbindelse med Krudtværket, at der er en Leilighed for flere Officerer af Artilleriet til at iagttage den Maade, hvorpaa Krudtværket arbejder, og det er en ingenlunde uvigtig Bestilling at prøve Krudtet paa den foreskrevne Maade. Hvor lang Tid der behøves til denne Prøve, er af-

hængigt af det Quantum Krudt, som Artilleriet skal modtage, af Veiret og af andre Omstændigheder. Naar Officerer commanderes dertil, tilstaaes der dem Diæter efter de bestaaende Anordninger, og det dertil opførte Beløb, 400 Rbd., som er calculatorist, vil blive forbrugt tilnærmelsesviis hvert Aar. Naar det nu stryges her, hvor det altid har været beregnet, saa maa det samme Beløb opføres paa Diæctkontoen; men jeg kan ikke gaae ind paa en saadan vilkaarlig Formindselse, hvor alle Conti ere saa nøie afpassede efter Behovet. Diæctkontoen overskribes allerede nu i Reglen hvert Aar, den er allerede utilstrækkelig, og nu at paabyrde den med de 400 Rbd. er kun at fjerne sig fra Sandheden. Jeg troer, vi bør indrette Budgettet saa meget som muligt overeensstemmende med Sandheden, og jeg troer ikke, at det er rigtigt, at man, for at lade Krudtværket træde frem med et større Overflud, borttager Poster, som opføres andre Steder; det er et illusorisk Overflud. Det er derfor, at Krigsministeriets Forslag gaaer ud paa, at Overfluddet kun anslaaes til 4,000 Rbd., og at derimod Ugiften anføres med 37,200 Rbd. Jeg skal indstændigen anbefale Underændringsforslaget til Thingets Vedtagelse. Jeg skal bemærke, inden jeg gaaer videre, at jeg, saavel hvad Krudtværket som hvad Udsædning af Fabriken angaaer, er gaaet ind paa, at Bewillingen til disse to Fabriker herefter skal stee paa den sædvanlige Maade, ved Rigsdagens Medvirking. Naar jeg ikke i Principet var gaaet ind derpaa, vilde der ikke have været Anledning for mig til at stille Endringsforslaget; idet jeg har stillet det, har jeg anerkjendt Principet. Jeg har mindre Betænkelighed ved den fremtidige Salgsmaade af Producterne, naar der er Tale om Udsædning; jeg troer, at man maa være forberedt paa, at Udsædning i Begyndelsen vil give et mindre Overflud end hidtil, men jeg haaber, at Experimentet vil lykkes; det er allerede sat igang, og jeg skal gjøre Alt, hvad der afhænger af mig, for at faae Experimentet udført saa vel, som muligt. Jeg maa dog bemærke, hvad ogsaa den ærede Ordsfører udtalte, at de 1,520 Rbd., der ere beregnede at skulle affrives paa Inventaricontonen for Slid paa Maskiner og Indena-